

דברי מאיר

מאוצרותיו של הגאון רבי מאיר סנדר שליט"א

מו"צ בירושלם תשוב"א ומו"ס 'דברי מאיר' ועוד

בס"ד

טבת התשפ"ו

גליון מס' 92

השיעור השבועי בהלכה ואגדה
של מורנו שליט"א
אי"ה מדי יום רביעי בשעה 18:15
בבנין הישיבה הגדולה 'הכמות שלמה'
רח' החיד"א 21, בית וגן - ירושלים

אמר רבי מאיר

המאמר החודשי
ממורנו שליט"א

"אכן יש אלקים!"

< כל חודש - חג!

וביחוד אחרי ימי האור הגדולים שהיו לו בימי חנוכה, וזה הזמן לעבוד על הדברים שנראים בעינינו פשוטים ויום יומיים, ולהכניס בהם אור, וכגון: ציצית, תפילין, תפילה, ועמל התורה ויגיעתה, ולדעת שה' נמצא עמנו תמיד גם בימים שנראים חשוכים ונטולי ברק!

יודע מה שמביאים בספרים על הפסוק (ויצא): "וילן שם וכו' ויקץ וכו' אכן יש ה' במקום הזה" היינו שאפילו שהיה יעקב יחידי וישן לבדו, הרומז על ענין הגלות, המכונה: "חושך" ו**כמו שדרשו חז"ל:** "וחושך על פני תהום" - זוהי מלכות יון שהחשיכה עיניהם של ישראל! [ולכן בחנוכה אנחנו מדליקים נרות דווקא] בכל אופן הוא ראה שגם בחושך ה' עמו! וכן יש לזרעו לחשוב כן בכל מצב, גם כשנראה חושך גמור.

ייתן ה' שנזכה לחודש טוב ובשורות טובות, "ישועות מקיפות" לכלל ולפרט, אמנ!

אנחנו נכנסים כעת לחודש טבת שנמצא בתוך ימי חנוכה הקדושים, וכבר הבאתי פעם מה שהאריך בזה לבאר בספה"ק "בני יששכר" להרה"ק ר' צבי אלימלך מדינוב זיע"א שחנוכה חל בתאריך של שני חודשים, שחלק ממנו הוא בחודש כסלו, וחלק ממנו הוא בחודש טבת, וכך הוא משפיע קדושה ואורה לכל ימי חודש זה, כי כבר אמרנו שבכל חודש יש הארה של החג לכל ימי החודש.

וזאת יש לדעת עוד שמובא בספרים שבכל חודש היה אמור להיות חג, וכשחטאו ישראל ניטל מהם כוח זה, ובחודש טבת יש את יום צום העשירי - עשרה בטבת, ואמר ה' **הביא:** "צום הרביעי וצום החמישי וצום העשירי יתפכו לבית ישראל לששון ולשמחה ולימים טובים", וכיון שכך יש לחודש זה אור ושפע מחנוכה עד שיבנה בית המקדש ויהיה לחודש זה שפע מחמת החג והיום טוב שהיה בו עצמו!

ועלינו לנצל את חודש זה שהוא אחר ימי החנוכה הקדושים שמסוגלים להארה בתורה, וכמו שהבאתי כבר וכמו שאמר הכתוב (משלי): "כי נר מצוה ותורה אור", והיינו שע"י הנר זוכים לאור תורה!

< אור בחושך

והנה ימי חודש זה הם סגריים בדרך כלל, ונראה לאדם כחושך גדול, וגם שבהמשך החודש אין עוד חג וזה נראה לאדם כימים פשוטים, ויכולה ליפול מחשבה של עצבות בראשו, כאילו הוא רחוק מה' יתברך,

אור חז"ל

פרקי חיים מרבותינו הקדושים
שיום פקידת שנתם בחודש זה

כ"א בטבת יארצייט של הרה"ק ר' ישראל דב מוולעדניק זיע"א - בעל "שארית ישראל" - המכונה בפי ההמון "בעל הידית". הצדיק הזה נולד בעיירה וועלדניק באוקריינא שהיא עיירה נידחת מאד, כשהיה ילד קטן נפטר עליו אביו, ואימו הייתה אשה מאד תמימה וצדיקה, אך לא ידעה הרבה בתפילות ומסופר בספר "מבוא ועד צאתו" (ערך הדלקת נרות שבת) שבכל ערב שבת בעת הדלקת הנרות הייתה לוקחת את ספר הרי"ף [שנדפס אז בנפרד מהגמרא] שנותר מבעלה, פותחת אותו ומתפללת: "אותיות קדושות! אנא! תתחננו בשמים שבני ישראל בער יגדל לאדם גדול!" ובאמת גדל והלך לעיירות לחפש את הצדיקים עד שנהפך לתלמידים המובהק של הרה"ק ר' לוי יצחק מברדיטשוב זיע"א והרה"ק ר' אהרן מזיטומיר זיע"א [שהן שתי עיירות סמוכות באוקריינא - הייתי שם לפני שלש שנים]. ובצוואתו כתב שכל מי שיבוא לקברו ואפילו יגע רק בידית של האהל יעזור לו, ותמיד היה פלא למה אמר על הידית - הלא אפשר להיכנס לתוך האהל? עד ששבעים שנה לאחר פטירתו עלו הקומוניסטים ולא איפשרו שום דבר של דת, והיו היהודים עוברים במהירות ליד אהל הצדיק כשתפילתם בפיהם ונוגעים בידית בעוברם בלא שישימו לב, זיע"א.

✿

כ"ב בטבת יארצייט של הרה"ק ר' שלום משאץ זיע"א (נפטר בשנת תש"ח, לפני יותר מ-60 שנה) - וקברו בלונדון נתפרסם כמקום ישועה, ע"פ צוואתו שכתב שכל מי שייגיע לקברו ובפרט בערב שבת לאחר חצות ויקבל על עצמו קבלה אחת ויזליק נר יפעל לו ישועה, אך הוסיף שם ויזהר שהקבלה תהיה אמיתית ושלא ירמני כלל כי א"כ יקפיד עליו ח".

והשנה (תש"פ) נתגלתה לי תגלית גדולה בהולכי לקברו של הרה"ק ר' גדליה משה מזוועהיל זיע"א ב"שייח' באדר" ביום היארצייט (כ"ד חשוון) שראיתי לידו מציבה שכתוב עליה: "כאן נטמנה האשה החשובה מרת שלאמצא ע"ה אשת הרב ר' שלום משאץ שליט"א" [וכן יש שם את קברה של ביתו שנסתלקו בחייו בהפרש של חודש בערך - שהיא זקנתה של מרן הגר"מ הברשטאם זיע"א ויבדלחט"א מרן ר' נפתלי הברשטאם (שליט"א) זצ"ל מטשאנקווא, יו"ר ועד הכשרות של העדה החרדית, ושל הגאון ר' סיני הברשטאם שליט"א רב בב"ב]. ושמעתי ממו"ר מרן הגר"ע אויערבך שליט"א שהפסק של ההלכה הוא גם בסגולות וענינים, והנה איתא בגמ': "אשת חבר כחבר" - וא"כ מי שלא נוסע ללונדון יכול לפעול ישועות גם שם [הצדיק הזה היה גדול מאד בתורה, וראיתי מכתב ממנו לתלמידו מרן הגאון ר' מאיר שפירא מלובלין זיע"א ששלח לו מלונדון], זיע"א.

תנצב"ה

מתוך 'השיעור השבועי' של מורנו שליט"א:
כ"ה טבת תש"פ - גליון מס' 107

אורה - זו תורה

מכתבי תורה והוראה
של מורנו שליט"א

תשובות בעניני
ספר תורה

הסתכלות וקריאה בספר תורה בלא חציצת המשקפיים

אור לט' תמוז התשפ"ג

לכבוד הרה"ג בנימין ראובן שלינגר שליט"א.

בענין מה ששלח אליי העתק מהספר "קול מנחם" להאדמו"ר מקאליב זי"ע (עמ' כ), שמסופר שם אודות מרן החזו"א זי"ע "שלא הרכיב משקפיים כשקרא בתורה, שלא רצה שהמשקפיים יחצצו בין עיניו הקדושות לאותיות הכתב של ספר תורה". ע"כ.

הנה לא ידוע לי על מקורות למנהג זה, וגם לא ידעתי בלתי היום שמרן החזו"א זי"ע עשה כך, אבל זה ידוע ומפורסם שגאוני בית בריסק ותלמידיהם מקפידים על זה, ומסתכלים בעיניהם קרוב ממש לס"ת - כפי שראיתי אצל הג"ר שמואל צ'צ'יק שליט"א (בנו של ר' זאב (וועלוועל) צ"ל, תלמיד הרב מברסק זי"ע), שהוא בעל קורא ומקפיד על כך, וכן עוד כמה וכמה צדיקים.

האוחז ס"ת ראשון בזרועו

האם צריך לעמוד כשמגביהים ס"ת שני

אור לכ"ה סיון תשפ"ב

שאלה שכתב לי גאון מפורסם שליט"א:

א. מה המקור לכך שהאוחז את ס"ת הראשון יושב בשעה שמגביהים את ס"ת השני [כגון בראש חודש שמוציאים 2 ס"ת]? ב. האם הוא חייב לשבת, או שאם רוצה עומד למרות שאוחז ס"ת בזרועו? בנימין ראובן שלינגר

תשובה:

א' דר"ח תמוז התשפ"ב

א. אינני זוכר כעת את המקור המדויק. ב. אינו חייב לשבת, אבל גם אינו צריך לעמוד משום שגם הוא אוחז ס"ת [יעו' בפסקי תשובות (סי' תרסט) לגבי שמחת תורה, שזקן הרוצה לשבת בשעת ההקפות יקח ס"ת בידו ואז יכול לשבת. והם הם הדברים].

הוספות ממורנו הגאון רבי שמואל הלוי רוטמן שליט"א גליון 'דברי מאיר' - כסלו התשפ"ו

הדברים נפלאים ביותר! ויש לי להוסיף:

א. בענין דברי השפת אמת, על ההסתכלות בנרות הגורמת לזכרון התורה - זה נרמז בפסוק (משלי) "כי נר מצוה ותורה אור", והיינו שע"י הנרות זוכה לאור התורה, והביא את זה רש"י (שבת כג.) על דברי הגמ' שם "הרגיל בנר הוי"ן ליה בנין ת"ח", ופרש"י "נר חנוכה ונר שבת", [ונפק"מ שרש"י הנ"ל יהיה גם ענין להסתכל על נרות שבת].
ב. בענין דברי הרמב"ם - יש לציין שברמב"ם כתוב "ימי שמחה".

ניתן להאזין לשיעוריו של מורנו שליט"א
בשידור חוזר דרך 'קול הלשון'

באתר ובמספר ישיר:
073-371-8679

שימו לב: ניתן להירשם לקבלת התראה (צינתוק)
על כל שיעור / קטע חדש < הקישו # ואח"כ 2

חדש! לימוד שבועי בספר הקדוש "תומר דבורה"

ניתן להאזין דרך אתר 'קול הלשון' או במספר הנ"ל < שלוחה 4

הוצאות הדפסת הגליון נתנדבו

ע"י ידידנו היקר הרב שמואל שמחה וורונה וב"ב הי"ו
זכות הרבים תעמוד להם לכל מילי דמיטב

מאורי האש

סיפורי מופת והנהגות קודש
מגדולי ומאורי הדור שליט"א

מגדולי צדיקי הדור ומחשובי הרבנים בדורנו הוא הגאון הצדיק רבי יואל טוביאס שליט"א (נולד י"ד טבת הת"ש) - אב"ד שיוכ"ו בבני ברק ורבם של יוצאי רומניה בארץ ובעולם, יליד פיאטרא-ניאמץ ובנו של אב"ד ורב העיירה הגה"צ רבי שמואל צוק"ל. הגר"י שליט"א נודע בשערים כבעל תפילה עם רגש נדיר, בשילוב יכולת מוזיקאלית מיוחדת. ניחן במאור פנים שמחמם כל לב ובאהבת ישראל סוחפת, בד בבד עם תוקף הנהגה רבנית.

בתקופת הקורונה נערכה על ידי הגר"י שליט"א חופה וקידושין לגירי-צדק בתוככי בית העלמין 'סגולה' בפ"ת, וזאת כסגולה לישועת עם ישראל ועצירת המגיפה. הסופר ר' יחיאל סבר שהשתתף באירוע המרגש והעלה את רשמיו, תיאר בין דבריו: "עיניו של יהודי מבוגר שהשתתף בעריכת החופה דמעו בהתרגשות בעת שהוזכר שמה של העיר פיאטרא ניאמץ והוא לחש לי בצד מדוע: לאורך השנים, לאחר שהגה"צ רבי שמואל טוביאס זצ"ל כבר עלה לארץ ישראל וכהן כאן ברבנות, בנו יבלחט"א הגה"צ רבי יואל טוביאס שליט"א נדד בערי רומניה להציל יהודים מרדת שחת. ישנם סיפורים רבים, אך עוד חזון למועד. סיפור אחד אני 'חייב' לספר לך.

"באחת מנסיעותיו לבוקרשט, פגש הגה"צ רבי יואל שליט"א בלב השדרה המרכזית בעיר נער יהודי הלבוש בטלית קטן וציציות מתברורות ברוח. בהתרגשותו הרבה, עצר הרב טוביאס שליט"א את התנועה הסואנת, חצה את הכביש, נישק את הנער ושאל אותו: 'ציציות בבוקרשט - מנין לך זאת?' הנער סיפר על יהודים צעירים שמקריבים אותו ליהדות. מרוב התרגשות יצאה זעקה מלבו של הרב טוביאס שליט"א: 'ה' הוא האלקים!'. צלם שעבר במקום נעצר ואף הנציח את הפגישה המרגשת".

מעשה מבהיל סיפר הגה"צ רבי יואל שליט"א: אב ובנו נכנסו למעונו של כ"ק מרן האדמו"ר מקלויזנבורג צוק"ל, בעל ה"שפע חיים" ומייסד מפעל הש"ס העולמי, ובפיהם בקשה לזרע של קיימא עבורו הבן.

כ"ק האדמו"ר צוק"ל, אחז את ידי שניהם בידיו, ותוך כדי הדברים שמורות עיניו נעצמו. הבן, משהבחין כי הרב"ה נרדם, החל להוציא את ידו מאחיזת ידו של הרבי. האבא סימן לבנו שוב ושוב שלא להוציא את היד בשום אופן, אולם הבן לא שמע והוציא את ידו, ואילו האב השאיר את ידו תפוסה בידו של הרב"ה. כעבור מספר רגעים התעורר לפתע הרב"ה והחל מיד לברך מעומק ליבו.

"אני מכיר מהבן, מעיד הגה"צ ר"י טוביאס שליט"א, "הבן למרבה הצער לא זכה להיפקד, ואילו האב נולד לו בן לאחר זקנתו!"

(הסיפורים מלווקטים מתוך 'במה')

הגר"י טוביאס שליט"א

| צילום: אלחנן אלני

מאירת עינים

הזעזודים של מורנו שליט"א
בהודש העל"ט

מדי מוצ"ש במשך שנים רבות נוהג מורנו שליט"א להתפלל בכותל המערבי ובציון דוד המלך ע"ה [ותמיד מקפיד לומר שעושה כן בלא נדר" - מכיון שזה דבר מצוה].

בתמונה:

מורנו שליט"א צועד ברחובות העיר העתיקה - מוצ"ש ויצא תשפ"ו

צילום: נ"מ

פורטל התוכן התורני של מורנו שליט"א

< ארכיון גליונות 'דברי מאיר' < ארכיון שיעורי מורנו שליט"א < קונטרסים < גלריות < שאלות למורנו שליט"א < ועוד
או בלחיצה על הקישור: מכון 'דברי מאיר'

חפשו: מכון דברי מאיר / רבי מאיר סנדר